

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2025-10-20

Diarienummer:
KSN-2025-02659

Handläggare:
Sofia Venemalm

Verksamhetsstöd Antidiskrimineringsbyrån Uppsala 2026–2027

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** avslå Antidiskrimineringsbyrån i Uppsalas ansökan om verksamhetsstöd.

Ärendet

Studieförbundet Sensus Region Uppsala-Härnösand har ansökt om verksamhetsstöd för Antidiskrimineringsbyrån Uppsalas (ADU) verksamhet de kommande två åren. Verksamheten ansöker om totalt 250 000 kronor för 2026 och om 280 000 kronor för år 2027.

Med anledning av Antidiskrimineringsbyråns (ADU) ansökan om verksamhetsstöd för perioden 2024–2025 beslutade kommunstyrelsen den 2023-12-13 § 272 att bevilja ADU ett tillfälligt verksamhetsstöd för sex månader under år 2024 och att utreda hur ett fortsatt stöd till ADU skulle utformas och hanteras framåt.

Utredningen har prövat om ADU:s verksamhet är förenlig med kommunens riktlinjer och policy för samverkan med civilsamhället, kommunstyrelsens reglemente samt om verksamheten är prioriterad enligt kommunens Mål och budget. Den ekonomiska aspekten har också beaktats, särskilt i fråga om tillgängliga medel inom kommunstyrelsens budgetram. Mot bakgrund av detta fattade kommunstyrelsen 2024-05-29 § 143 beslut om att inte bevilja ADU fortsatt verksamhetsstöd.

Kommunledningskontorets samlade bedömning är fortfarande att ADU, med stöd av befintliga statliga bidrag, har förutsättningar att finansiera sin grundläggande verksamhet utan ytterligare kommunala medel. Mot denna bakgrund föreslås att ansökan om verksamhetsstöd avslås.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Föredragning

Studieförbundet Sensus Region Uppsala-Härnösand har ansökt om verksamhetsstöd för ADU:s verksamhet under perioden 2026–2027. Den totala ansökan uppgår till 250 000 kronor för år 2026 och 280 000 kronor för år 2027.

Tidigare har Kommunstyrelsen den 13 december 2023 (§ 272) beviljat ett verksamhetsstöd om 364 140 kronor för år 2024. Detta motsvarar hälften av det stöd som ADU erhöll för år 2023.

Med anledning av ADU:s ansökan om stöd för perioden 2024–2025 fick kommunledningskontoret i uppdrag att utreda frågan och återkomma till kommunstyrelsen med ett förslag för framtida hantering av stödet.

Med utgångspunkt i utredningen fattade kommunstyrelsen den 29 maj §143 beslutet att inte bevilja Adu fortsatt verksamhetsstöd.

Förutom ansökan om stöd från Uppsala kommun ansöker Sensus Svealand bland annat och årligen om statligt stöd för ADU. Regeringen har årligen avsatt medel för de lokala antidiskrimineringsverksamheterna, för närvarande cirka 28 miljoner kronor till landets 18 antidiskrimineringsbyråer. Medlen fördelas av Myndigheten för Ungdoms och Civilsamhällesfrågor (MUCF). Sensus kommer fortsatt att ansöka om statligt stöd i form av grundbidraget från MUCF. Under 2025 uppgick det årliga bidraget från MUCF till 1 556 000 kr per byrå.

Antidiskrimineringsbyrån i Uppsala (ADU) bedriver verksamhet med syfte att förebygga och motverka diskriminering samt främja inkludering och delaktighet i samhället. Det övergripande målet är att minska antalet diskrimineringsärenden genom ett proaktivt arbete. För individer som ändå utsätts för eller upplever diskriminering erbjuds kostnadsfri juridisk rådgivning och stöd, anpassat efter det enskilda ärendets behov.

Verksamheten omfattar även utbildningsinsatser, informationsspridning och opinionsbildning i syfte att främja lika rättigheter och möjligheter. Till skillnad från Diskrimineringsombudsmannen (DO), som är en statlig tillsynsmyndighet, är ADU en ideell lokal aktör och omfattas inte av offentlighetsprincipen. Detta innebär att kontakt med ADU kan ske anonymt, vilket möjliggör stöd till personer som annars inte skulle vända sig till en myndighet. Därmed utgör ADU ett viktigt komplement till det nationella och lokala antidiskrimineringsarbetet.

Kommunledningskontoret bedömer att ADU:s verksamhet är förenlig med kommunens riktlinjer och policy för samverkan med civilsamhället, samt med kommunstyrelsens reglemente. Verksamheten stödjer kommunens strategiska mål inom områden såsom mångfald, integration, jämställdhet, demokrati, folkhälsa och mänskliga rättigheter, vilket också framgår av kommunens styrdokument, inklusive Mål och budget.

I sin ansökan har ADU redogjort för vad ett kommunalt verksamhetsstöd skulle innebära, samt vilka konsekvenser ett uteblivet stöd skulle få. Tidigare verksamhetsstöd har främst finansierat personella resurser. I ansökan framgår att kommunens uteblivna stöd har inneburit att delar av verksamheten inte kan fullföljas och att fokus i större utsträckning läggs på akuta insatser snarare än förebyggande arbete. Ett avslag skulle innebära att denna utmaning kvarstår för ADU.

Kommunledningskontorets bedömning är fortsatt att ADU har ekonomiska resurser att kunna bära den grundläggande verksamheten med befintliga statliga stöd och utan kommunens resurser. Givet detta och rådande ekonomiska läge är det kommunledningskontorets bedömning att det saknas ekonomiskt utrymme för att ge Antidiskrimineringsbyrån fortsatt verksamhetsstöd.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 20 oktober 2025
- Bilaga 1, ansökan om verksamhetsstöd Antidiskrimineringsbyrån i Uppsala 2027–2027.

Kommunledningskontoret

Birgitta Pettersson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

En verksamhet som ger Uppsalabor råd, stöd och information om diskriminering. Antidiskrimineringsbyrån Uppsala är en av Sveriges 18 antidiskrimineringsbyråer med syfte att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter för individer i samhället. Vi arbetar med samtliga diskrimineringsgrunder och samhällsområden som skyddas enligt lag.

Ansökan Verksamhets stöd 2026-27

Antidiskrimineringsbyrån
Uppsala, ADU

Innehåll

Sökande verksamhet	2
Ansökan bidrag.....	2
Kontaktpersoner	2
Ordförande och revisor	3
Andra sökta (och beviljade) bidrag och statligt stöd för kommande verksamhetsår samt användningsområde för dessa	3
Om verksamheten	4
Bakgrund.....	4
Rådgivning, stöd och information.....	5
Samverkan med Diskrimineringsombudsmannen (DO)	5
Sensus studieförbund som huvudman	6
Verksamhetens syfte	7
Verksamhetsplan: Mål och aktiviteter för verksamhetsår 2026 & 2027	7
Verksamhetens utveckling under senaste bidragsperioden	9
Lokaler	10
Verksamhetsstöd av kommunen möjliggör att.... ..	10
Planerade kostnader för verksamheten under året	12
Budget 2026.....	12
Budget 2027.....	12
Bilagor	13

Sökande verksamhet

Verksamhetens namn: Antidiskrimineringsbyrån Uppsala, ADU		Organisationsnummer: 817600-7360	
Besöksadress: Sensus, Drottninggatan 4, 753 10 Uppsala			
Eventuell c/o adress:			
Postadress (om annan än besöksadress):			
E-post till föreningen/verksamheten: adu@sensus.se		Telefon: 018-661950	
Webbadress: www.antidiskriminering uppsala.se			
Antal medlemmar bosatta i Uppsala kommun per sista december föregående år (om relevant för aktuell verksamhet)			
Totalt:	Varav kvinnor:	Varav män:	Varav annat:
Antal anställda föregående och innevarande år, samt tjänstgöringsgrad (om relevant för aktuell verksamhet) 2024: 160% 2025:193,4%			
Totalt: 6	Varav kvinnor: 3	Varav män: 2	Varav annat: 1
Ungefärligt antal volontärer/frivilliga i verksamheten föregående och innevarande år (om relevant för aktuell verksamhet) 2024: 1 2025: 0			

Ansökan bidrag

Bankgiro/plusgirokonto: BG 766-4899

Verksamheten ansöker om totalt: 250 000 för 2026, 280 000 för 2027

Ansökan avser (1 år eller 2 år): 2 år

Kontaktpersoner

Namn: Andie Stendin

Funktion i verksamheten: Verksamhetsledare

Telefon: 018-661953

E-postadress: adu@sensus.se

Namn: Bodil Larsson Frånlund

Funktion i verksamheten: Regionchef Sensus Svealand

Telefon: 070-462 49 32

E-postadress: bodil.larsson.franlund@sensus.se

Ordförande och revisor

(namn, E-postadress och telefon)

Ordförande: Mona Söderström, soderstrom.mona@gmail.com 070-5530614

Revisor: Gunnar Thullberg, gunnar.thullberg@pwc.com 0709-294417

Andra sökta (och beviljade) bidrag och statligt stöd för kommande verksamhetsår samt användningsområde för dessa

(från till exempel region, annan kommunal nämnd, projektbidrag, FHM, MUCF, Allmänna arvsfonden etc.)

Förutom ansökan om stöd från Uppsala kommun ansöker Sensus Svealand årligen om statligt stöd genom MUCF för ADUs verksamhet. Finansieringen kompletteras med intäkter från uppdrag och utbildningsverksamhet. Utöver detta kan andra projektansökningar för extern finansiering komma att göras i framtiden. Vi arbetar kontinuerligt för att nå ut i länets samtliga kommuner för att möjliggöra för ytterligare stöd men ser att det är ett mycket långsiktigt arbete som tar tid och resurser. Antidiskrimineringsbyrån Uppsala har verkat i kommunen sedan 2016 och innan dess sedan 2009 under namnet Diskrimineringsbyrån Uppsala under annan huvudman.

ADU har kontor i Uppsala, och invånare i Uppsala kommun står för majoriteten av alla anmälningar och rådfrågningar till byrån. Merparten av den förebyggande verksamheten exempelvis informationsspridning, samverkan, utbildning och öppna arrangemang sker i Uppsala. Vi får betydligt färre ärenden från de andra kommunerna, och har svårt att nå invånare med fysiska offentliga arrangemang på mindre orter. Ett verksamhetsstöd kräver därtill ofta att organisationen har sitt säte eller mottagningskontor med personella resurser i kommunen, vilket blir en omöjlighet när vi inte har finansiering för ändamålet från andra kommuner. Därför sker en stor del av vårt arbete i resten av länet digitalt, med följd att vi faktiskt kan nå hela länet.

MUCF: Regeringen har årligen avsatt medel för de lokala antidiskrimineringsverksamheterna, sedan ett flertal år cirka 28 miljoner kr till landets 18 antidiskrimineringsbyråer. Pengarna fördelas av Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor (MUCF). Sensus kommer fortsatt att ansöka om statligt stöd i form av grundbidraget från MUCF. Under 2025 uppgick det årliga bidraget från MUCF till 1 556 000 kr per byrå. Trots att antalet byråer ökar (från tidigare 15 byråer till 18 byråer 2020) har det totala anslaget inte ökat. Under 2020, 2021 och 2023 uppgick därför stödet från MUCF till 1 555 555 kr. Sannolikt kommer vårt statliga stöd för 2026 ligga kvar på nuvarande nivå om 1 555 555 kr, beroende på om fler nya ansökningar beviljas. I realiteten innebär redan stagnerade bidragsnivåer en faktisk minskning av våra resurser, då ökande omkostnader, inflation och kollektivavtalsenliga löneökningar inte går att bortse från.

Behovet av lokala antidiskrimineringsbyråer i landet är stort. MUCFs rapporter till regeringen om antidiskrimineringsverksamheterna¹ visar att vi utgör ett viktigt komplement till DO och fackförbunden samt att det statliga stödet är viktigt för att bevara verksamheternas oberoende

¹ <https://www.mucf.se/publikationer/antidiskrimineringsverksamheter-2024>

gentemot lokala aktörer. MUCF har i sin senaste rapport till regeringen förordat att stödet till byråerna ökar.

Regionalt stöd: ADU samarbetar med Länsstyrelsen i olika nätverk och vid utbildnings- och informationssammanhang för att skapa regional förankring i övriga kommuner i regionen.

Kommunalt stöd: Sensus ansöker om ett tvåårigt verksamhetsbidrag från Uppsala kommun, under förutsättning att verksamheten också uppbär statligt stöd från MUCF. Stöd från andra kommuner i länet handlar om att vi söker mindre summor vid utbildningsinsatser.

Egenfinansiering

ADU genomför vissa utbildningar och andra uppdragsinsatser som kompletterar verksamhetsbidragen med övriga intäkter.

Om verksamheten

Beskriv den verksamhet för vilken organisationen söker verksamhetsstöd för.

Antidiskrimineringsbyrån Uppsala är en av Sveriges 18 antidiskrimineringsbyråer. Enligt en förordning har byråerna i uppdrag är att erbjuda kostnadsfri juridisk rådgivning till personer som upplevt diskriminering samt att arbeta förebyggande mot diskriminering genom information, utbildning, opinionsbildning och lokal samverkan med föreningar, företag, myndigheter, region, kommuner och andra organisationer.

Antidiskrimineringsbyråerna verkar för alla människors lika rättigheter och möjligheter med utgångspunkt i diskrimineringslagen. Vi är fristående organisationer, med olika huvudmän i civilsamhället, som arbetar med kostnadsfri rådgivning och stöd om diskriminering och trakasserier. Vi arbetar utifrån samtliga diskrimineringsgrunder och i enlighet med svensk diskrimineringslagstiftning. Vi samarbetar med Diskrimineringsombudsmannen (DO) när det är lämpligt och nödvändigt. Våra verksamheter bedriver alla dagligt arbete för mänskliga rättigheter och mot diskriminering i Sverige.

ADB:ernas verksamheter bidrar till att enskilda invånare i många delar av Sverige har möjlighet att få råd och stöd när de blir utsatta för diskriminering. Vårt arbete bidrar till att hitta former för upprättelse när enskilda blir utsatta.

Under 2025 har 4 personer varit anställda på ADU. Sedan maj med en sammanlagd tjänstgöringsgrad på 193%. Sedan april 2025 har vi en jurist med delad tjänst på tre av Sensus antidiskrimineringsbyråer, juristen arbetar 33,3%.

Bakgrund

Antidiskrimineringsbyrån Uppsala, ADU, startades av Sensus studieförbund i februari 2016. Tidigare fanns i kommunen Diskrimineringsbyrån Uppsala, DU. När den dåvarande byråns huvudman skulle upplösas 2015 tillfrågades Sensus om att starta upp en ny byrå i Uppsala.

ADU har därmed lång erfarenhet av arbete med både åtgärdande och förebyggande antidiskrimineringsarbete. Genom de rutiner vi har skapat och erfarenheter vi fått sedan uppstart för snart 10 år sedan har vi goda förutsättningar att driva ett antidiskrimineringsarbete som gör skillnad för invånare i Uppsala. Vi arbetar också ständigt med att utveckla och förbättra byråns samtliga verksamhetsområden.

Rådgivning, stöd och information

ADU erbjuder kostnadsfri juridisk rådgivning och stöd i diskrimineringsärenden. Det innebär att vi tar emot personer som upplever sig orättvist behandlade med koppling till diskrimineringsgrund inom alla samhällsområden. I de fall som saknar tydlig koppling till diskrimineringslagen försöker vi ge stöd att hänvisa vidare dit rådsökande kan få rätt stöd. Mottagning sker via e-post, telefon, webbformulär och fysiska samt digitala möten.

I verksamheten för 2025 finns en jurist och en verksamhetsledare som arbetar tätt tillsammans i både ärendehantering och i den förebyggande delen av verksamheten. Verksamhetsledare ansvarar för byråns utåtriktade verksamhet, opinionsbildning, information och utbildning. Jurist har det övergripande ansvaret för rådgivning och ärendehantering. Vi har även en person som arbetar med kommunikation, information och utbildning.

Byråns verksamhet för råd och stöd i diskrimineringsärenden riktar sig främst till privatpersoner i länet men vi arbetar också med stöd till verksamheter som behöver rådgivning om diskriminering och Aktiva åtgärder mot diskriminering. Stöd till verksamheter kan till exempel handla om kontakt med kommunala tjänstemän och privata arbetsgivare som söker rådgivning och tips vid händelser som kan utgöra diskriminering eller risker för diskriminering. Vi svarar också ofta på generella frågor om diskriminering och kraven på arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering.

ADU har god kontakt med Diskrimineringsombudsmannen, DO, samt ett aktivt och välfungerande nätverk av antidiskrimineringsverksamheter och intresseorganisationer i landet. Samverkan sker till exempel i regelbundna möten, utbildningar och samarrangemang. Detta är ett kontinuerligt arbete som är etablerat och välfungerande.

Byråns förebyggande arbete består av en utåtriktad informations- och utbildningsverksamhet samt bred samverkan med olika aktörer inom offentlig, privat och ideell sektor. Genom samarbeten med organisationer inom civilsamhället har vi en plattform för att opinionsbilda och informera om diskriminering och mänskliga rättigheter. Det innebär att vi sprider kunskap om diskriminering och arbete för lika rättigheter till allmänheten och till specifika målgrupper. Vi skriver remissvar till lagförslag, statliga utredningar samt kommunala och regionala strategier och planer. Antidiskrimineringsbyrån Uppsala deltar även i annan opinionsbildning i media och genom utåtriktad verksamhet.

Samverkan med olika aktörer kopplat till lika rättigheter och antidiskriminering i Uppsala inleds och utvecklas kontinuerligt. Det är en viktig del av vår verksamhet för att kunna nå ut till olika målgrupper. Vi har samarbete med lokala aktörer från kommunala verksamheter och civilsamhället; kommunens samordnare för suicidprevention, Länsstyrelsen Uppsala, BOiU, Kulturpunkten Gottsunda, Allaktivitetshuset i Gränby, Svenska kyrkan, Biblioteken, SiU Kvinnokafé, RFSL, Transammans, Autism & Attention Uppsala och Uppsala Pride. ADU sitter med som representant i Uppsala kommuns Dialogforum: Elever i Behov samt Uppsala kommuns Jämställdhetsråd.

Samverkan med Diskrimineringsombudsmannen (DO)

DO är en tillsynsmyndighet med ansvar för att diskrimineringslagen följs. Som ideell och lokal antidiskrimineringsverksamhet omfattas inte ADU av offentlighetsprincipen. Det betyder att ADU arbetar under tystnadslofte och personer som söker stöd av oss kan vara anonyma. Det betyder också att vi inte lämnar ut uppgifter om inte den rådsökande samtyckt till det, vilket gör

att vi kan nå och ge rådgivning till personer som vanligtvis känner oro inför att vända sig till myndigheter. Det innebär också att vi har större möjligheter än DO att hitta lämpliga lokala lösningar i diskrimineringsärenden, utan att behöva genomgå tids- och resurskrävande processer i domstol.

Som antidiskrimineringsbyrå har vi möjlighet att arbeta lokalt och nära både den som blir utsatt och med verksamheten som anklagas för att ha diskriminerat. En lokal lösning kan vara att ADU ger stöd till en elev som har upplevt trakasserier genom att bjuda in till lösningsfokuserade samtal och hålla utbildning för personal på en skola. En process i domstol för en elev som blivit utsatt för trakasserier är ofta svår eftersom domstolsprocesser tar tid och inte heller alltid ger den upprättelse som den utsatte behöver. Genom att vi kan verka lokalt, och agera snabbt, finns ofta en möjlighet för dialog och praktiska lösningar som gynnar eleven. ADU är därför ett viktigt och effektivt komplement till DO för Uppsalabor som utsätts för diskriminering i sin vardag.

ADU medverkar ofta i genomförande av workshops på dialogforum som DO och Adb:erna gemensamt arrangerar för samverkan oss emellan. Gemensamma seminariedagar flera gånger per år stärker samverkan mellan DO och byråerna, men fungerar också som ett viktigt kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan organisationerna. ADU får återkommande utbildningsuppdrag genom DO, exempelvis att utbilda DO:s personal eller delta i myndighetens panelsamtal och andra externa arrangemang.

Sensus studieförbund som huvudman

Sensus studieförbund är en idéburen organisation som har 32 medlemsorganisationer på riksnivå och många fler på regional nivå. Sensus verkar utifrån såväl medlemsorganisationernas uppdrag som ett samhällsuppdrag. Statens uttalade syfte med folkbildningen och därmed med studieförbundens verksamhet är att:

- stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
- bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället, och bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet

Sensus verksamhet utgår från demokratiska värderingar och respekt för den enskilda människan och Sensus arbetar särskilt med mänskliga rättigheter, livsfrågor och hållbarhetsfrågor. Sensus är partipolitiskt obundet och dess riksförbund finns i Stockholm.

Sensus Svealand är en av sex Sensusregioner och är en egen juridisk person. Högsta beslutande organ är regionstyrelsen vars ledamöter har god förankring bland medlemsorganisationerna. Regionchefen är regionens högsta tjänsteperson och rapporterar direkt till regionstyrelsen. ADU har en särskilt utsedd ledamot i styrelsen för en nära och aktiv dialog i exempelvis opinionsbildningsfrågor och dylikt. Från och med 2026-01-01 kommer alla sex regioner i Sensus studieförbund inrymmas i ett och samma organisationsnummer.

Sensus har en infrastruktur och organisation som bidrar till att byrån sätts i ett sammanhang som arbetsplats men som också ger byrån möjlighet till stöd i verksamheten genom tillgång till ekonom och administrativt stöd. Sensus erfarenheter, rättighetsarbete, etablerade kontaktnät och samverkan med andra aktörer utgör en god grund för att bära huvudmannaskapet för en

antidiskrimineringsbyrå, och för ADU att nå ut till våra målgrupper. Som huvudman har Sensus arbetsgivar- och budgetansvar för verksamheten.

Verksamhetens syfte

ADU:s verksamhet syftar till att motverka diskriminering genom att; ge stöd till personer som upplever diskriminering, förebygga såväl diskriminering som risker för diskriminering samt att främja lika rättigheter och möjligheter för alla som lever i Sverige.

Vi arbetar med diskrimineringsfrågor kopplade till samtliga diskrimineringsgrunder och samhällsområden som skyddas enligt diskrimineringslagen. Våra målgrupper är individer och grupper som utsätts för diskriminering i Uppsala och olika typer av ansvariga organisationer, myndigheter och andra verksamheter som riskerar att diskriminera.

Vårt uppdrag kan sammanfattas i tre punkter:

1. Att erbjuda kostnadsfri juridisk rådgivning och stöd till enskilda i Uppsala län som upplever sig vara diskriminerade.
2. Att arbeta förebyggande mot diskriminering och främjande för lika rättigheter och möjligheter genom information och utbildning.
3. Att uppmärksamma diskrimineringsfrågor och verka opinionsbildande mot diskriminering.

Verksamhetsplan: Mål och aktiviteter för verksamhetsår 2026 & 2027

ÖVERGRIPANDE MÅL ÄRENDEHANTERING OCH RÅDGIVNINGSVERKSAMHET

Antidiskrimineringsbyrån Uppsala bedriver ett arbete som leder till ökad kunskap om diskriminering och aktiva åtgärder mot diskriminering.

Invånare i länet som utsätts för eller upplever diskriminering har en stabil och kompetent verksamhet att vända sig till för kostnadsfri juridisk rådgivning och stöd i diskrimineringsärenden.

Delmål

1. ADU erbjuder kostnadsfri juridisk rådgivning, och ökad möjlighet till upprättelse, till enskilda som upplever diskriminering.
2. ADU erbjuder stöd till personer som utsätts för kränkningar kopplade till diskriminering.
3. ADU når invånare i hela Uppsala län.
4. ADU skapar underlag för att kunna följa diskriminering som sker i Uppsala län.

Aktiviteter för att nå delmålen:

- Erbjuda bokningsbara mötestider för rådgivning och stöd i diskrimineringsfrågor. ADU nås via telefon, post, e-post och webbformulär samt digitala och fysiska möten.
- Vidareutveckla och kvalitetssäkra strukturen för rådgivning och ärendehantering.
- Tillhandahålla information på olika språk om den kostnadsfria juridiska rådgivningen och stödet vi kan erbjuda genom utskick till kommunala och ideella aktörer i Uppsala län.

- Bedriva omvärldsbevakning om kommande lagändringar och praxis.
- Samverka med Diskrimineringsombudsmannen, DO, samt Sveriges övriga antidiskrimineringsbyråer, andra människorättsorganisationer & aktörer i länet.
- Kontinuerligt sammanställa anonymiserad statistik i enlighet med GDPR, interna riktlinjer och MUCF:s anvisningar.
- Årlig analys av statistik utifrån diskrimineringsgrund och samhällsområde.
- Driva vissa ärenden i domstol när så är möjligt och motiverat.
- Söka samverkan med kommunala förvaltningar i strategiska frågor som rör diskriminering.

ÖVERGRIPANDE MÅL FRÄMJANDE & FÖREBYGGANDE

Antidiskrimineringsbyrån Uppsala når rättighetsbärare och skyldighetsbärare i Uppsala län för att sprida kunskap om rättigheter, diskriminering och aktiva åtgärder. ADU främjar mänskliga rättigheter och ett förebyggande antidiskrimineringsarbete inom alla samhällsområden genom utbildning, samverkan och opinionsbildning.

Delmål

1. ADU genomför utbildningar och sprider information till allmänheten, myndigheter, näringslivet och civilsamhället i Uppsala län.
2. ADU bidrar till att utveckla antidiskrimineringsarbete på lokal och nationell nivå. Genom samverkan, utbildning och opinionsbildning.
3. ADU skapar forum för samverkan och bidrar till en utveckling och samtal om diskriminering och mänskliga rättigheter. Genom att bjuda in till och samarrangera information och utbildning samt delta i opinionsbildning i form av remissvar, debatt och andra former.

Aktiviteter

- Sprida information om byrån och diskrimineringslagen genom utbildning, samverkan och opinionsbildning.
- Genomföra utbildningar som främjar lika rättigheter och möjligheter samt förebygger och motverkar diskriminering. Utbildningarna erbjuds och hålls inom olika samhällsområden för exempelvis skolor, arbetsplatser och föreningar.
- Vidareutveckla metoder för praktiskt arbete med lika rättigheter och antidiskriminering.
- Hålla utbildningsinsatser om aktiva åtgärder att förebygga diskriminering inom utbildningsområdet och arbetslivet.
- Sprida eget material, verktyg, metoder och böcker till olika målgrupper och invånare i kommunen.
- Sprida material från myndigheter och andra ideella organisationer som arbetar med rättighetsfrågor till olika målgrupper och invånare i kommunen.
- Uppmärksamma samtliga diskrimineringsgrunder i våra arrangemang för allmänheten, samt i samverkan, kompetensutveckling och opinionsbildning.

- Delta i och erbjuda mötesplatser för erfarenhetsutbyte om diskriminering.
- Skapa möjligheter till samarbete mellan ideella organisationer, kommuner, regioner, myndigheter och andra organisationer.
- Säkerställa kompetens inom diskrimineringsområdet genom samverkan med DO, andra myndigheter, antidiskrimineringsverksamheter, kommunala och regionala verksamheter samt aktörer från civilsamhället.
- Erbjuder praktikplatser till studenter.
- Opinionsbilda genom att delta i samhällsdebatter, nätverk och samråd.
- Samverka med olika organisationer för att agera remissinstans och opinionsbilda genom parallellrapportering rörande mänskliga rättigheter och diskriminering.
- Vidareutveckla byråns arbete med strategisk kommunikation för att sprida information, nå målgrupper och skapa samtal om diskriminering.
- Sprida information om diskriminering och praktiska verktyg för antidiskrimineringsarbete genom en tillgänglig hemsida.
- Sprida information om byrån och diskrimineringslagen i samtliga kommuner i länet.

Särskilt fokus i Uppsala kommun

- Bjuda in till samverkan och informationsinsatser om diskrimineringslagen och vår verksamhet till förvaltningar och nämnder i kommunen.
- Fortsätta vår samverkan med utbildningsförvaltningen och intresseorganisationer genom Dialogforum: Elever i behov, för att förbättra möjligheterna för elever med funktionsnedsättningar i skolan.
- Delta i Barnskyddsrådet som erbjuder yrkesanpassade utbildningsdagar i barnrättsfrågor flera gånger per år.
- Planera och utföra arrangemang riktade till allmänheten i samverkan med Bibliotek i Uppsala.
- Sprida Verktygsboken PraLin och verktyg för skolor genom specialsatsningen "Hej Rektor!"

Verksamhetens utveckling under senaste bidragsperioden

Om verksamheten tidigare har fått verksamhetsstöd av Kommunstyrelsen (KS) beskriv kort vilken utveckling som skett under den senaste bidragsperioden, vad skiljer verksamheten idag från den för två år sedan?

- För två år sedan hade vi tre heltidstjänster, idag har vi totalt 193% tjänst fördelat på 4 personer. Detta har påverkat verksamheten genom att vi har behövt flytta personella resurser från samverkan och utbildning, för att stötta upp i ärendehantering som kräver minst en heltidstjänst för att fungera. Verksamheten har sedan kommunen sänkte vårt bidrag 2024, skurit ner på mycket verksamhet kopplat till opinionsbildning och samverkan. En följd av minskat verksamhetsstöd är att vi når ut till färre kommuninvånare. Våra möjligheter till kommunikation och informationsspridning drabbas när ekonomin blir knapp.
- Sedan pandemin har Sveriges alla 18 antidiskrimineringsbyråer ett mycket väletablerat samarbete. Det har bidragit till större samverkan i juridiska ärenden, utbildning,

kommunikation och opinionsbildning. ADU var mycket aktiv i denna samverkan för två år sedan men har behövt skära ner på samverkan och ansvar inom det gemensamma arbetet med övriga ADB:er.

- Vi har tidigare kunnat erbjuda kostnadsfria utbildningar och utbildningsstöd till kommunens skolor i arbetet med Aktiva åtgärder mot diskriminering, detta har vi inte kunnat erbjuda kostnadsfritt sedan neddragningarna.
- Vi har tidigare kunnat erbjuda kostnadsfria utbildningar och informationsspridning till deltagare i Uppsala kommuns Samhällsorientering på Utbildnings- och jobbcenter för nyanlända personer. Under 2024 och 2025 har vi hållit färre informationsinsatser pga resursbrist.
- Vi såg 2024 & 2025 fortsatt stora behov av stöd i ärenden kopplade till skola och bristande tillgänglighet/funktionsnedsättning. Ärendena kräver stora utredningsresurser.
- För två år sedan deltog ADU i regelbunden samverkan med DO för att planera våra gemensamma seminariedagar för erfarenhetsutbyte. Sedan nedskärningarna har ADUs representant i planeringsgruppen avgått.
- Antalet komplexa och utredningsintensiva ärenden skapar behov av att utveckla och effektivisera rutinerna i vår ärendehantering. En stadig ström av ärenden och tendensen att diskrimineringsärenden ofta är långdragna, medför att verksamhetens juridiska ärendehantering är hårt belastad och skulle behöva utökas med fler anställda för att fungera optimalt och göra arbetsbördan mer hanterbar. Detta skulle även öka möjligheterna till en långsiktig och mer strategisk utveckling av verksamheten. I dagsläget har vi en jurist på 33,3% och verksamhetsledare som arbetar ca 50% med ärenden.
- Våra möjligheter att delta i remisskrivande är kraftigt begränsade till skillnad från för två år sedan. Detta samtidigt som risker för diskriminering ökar i takt med ökat antal förslag på lagändringar och SOU:n.
- ADUs framgångsrika podd "Antidiskrimineringspodden" ligger på is sedan 2 år tillbaka på grund av neddragningar och personalbrist. Däremot fortsätter den att vara aktuell och har ett hundratal lyssningar per år.

Lokaler

ADU har kontor och mottagning i Sensus lokaler på Drottninggatan i Uppsala. Lokalerna har god tillgänglighet och ligger centralt i Uppsala. Vid behov kan vi också uppsöka klienter på annan plats om de har svårt att ta sig till våra lokaler.

Vid utbildningar och informationsspridning i andra lokaler ställer vi omfattande tillgänglighetskrav på lokalerna för att de ska vara tillgängliga för så många som möjligt att kunna delta.

Förutom att erbjuda möten i våra lokaler har vi vana, kompetens och erfarenhet av att genomföra verksamhet digitalt. Vi märker att många klienter och samverkansparter ser det som en stor fördel att vi erbjuder digitala möten. Det innebär bland annat att rådsökande från hela länet har lättare att komma i kontakt med verksamheten.

Verksamhetsstöd av kommunen möjliggör att....

Ni kan även skriva här vilka konsekvenser ett minskat bidrag skulle kunna få.

För att ADU ska kunna bedriva ett kvalitativt och långsiktigt arbete krävs en långsiktigt stabil finansiering av grundverksamheten. Ett kommunalt verksamhetsbidrag har fram till 2024 varit avgörande för vår möjlighet att bedriva detta arbete i kommunen.

2024 och 2025, när kommunstyrelsen sänkte vårt verksamhetsbidrag drastiskt, har ADUs grundverksamhet drabbats. Bidraget från mucf möjliggör att vi kan bedriva verksamhet. Med enbart stödet från mucf behöver vi lägga större delen av våra resurser på rådgivning till enskilda, men även rådgivningsverksamheten har behov av mer resurser eftersom upptagningsområdet är stort. Övrig verksamhet, exempelvis förebyggande utbildning, information och opinionsbildning, bedrivs när det är möjligt. Ett stabilare bidrag från kommunen skulle innebära att vi kunde finnas på ett tryggare sätt för invånare i kommunen. När vi arbetar som bäst har vi möjlighet att påverka lokala lösningar för upprättelse till enskilda. Lokala lösningar gynnar även verksamheten som har diskriminerat.

Ett stabilt stöd för ADU är en förutsättning för att kunna söka projektmedel som kan utveckla verksamheten genom projekt. Detsamma gäller för våra möjligheter att erbjuda utbildning. Utan resurser har vi inte tid eller möjlighet att söka nya projekt eller marknadsföra oss.

Ett beviljat verksamhetsstöd skulle bland annat innebära att:

- Uppsalas invånare har fortsatt möjlighet att få stöd hos en lokal antidiskrimineringsbyrå som är stabil och långsiktigt hållbar
- Uppsala fortsatt har en lokal antidiskrimineringsbyrå som kan bidra till att stärka arbetet mot diskriminering och bidra till ökad trygghet och förbättrad folkhälsa i Uppsala
- Uppsalas invånare har en kompetent och stabil lokal antidiskrimineringsverksamhet att vända sig till för kostnadsfri rådgivning och stöd i frågor som rör diskriminering
- Uppsala blir känt för sitt arbete med att utveckla metoder för lika rättigheter och mot diskriminering
- ADUs verksamhet fortsätter att vara en värdefull resurs för Uppsala kommun i egenskap av stor arbetsgivare och huvudman för skola och förskola
- Uppsalas kommunala verksamheter har tillgång till ett högkvalitativt stöd i antidiskrimineringsfrågor
- Uppsala kommun har en resurs för de som arbetar med beslut som påverkar kommuninvånare
- Anställda inom Uppsala kommuns verksamheter får en ökad trygghet i vart de kan vända sig för att få råd om hur de kan agera i en situation eller möjligheten att få stöd kring planering av verksamhetens genomförande, vilket minskar risker för diskriminering
- ADUs verksamhet bidrar till ökad egenmakt för kommuninvånare genom att få kunskap om sina rättigheter, något som kan motverka att upplevelsen av diskriminering leder till ohälsa och utanförskap
- ADU bidrar till den sociala hållbarheten i Uppsala kommun genom att organisera och länka samman kommunens aktiva civilsamhälle med politiker, tjänstemän och näringsliv i frågor som rör diskriminering
- ADU bidrar till ökad tillgänglighet och stöd till enskilda som utsätts för och söker råd kring diskriminering
- ADU bidrar med och sprider kunskap om diskriminering från nationell till kommunal nivå

Ett minskat bidrag skulle innebära

- Sämre möjligheter till upprättelse, råd och stöd för personer som utsätts för diskriminering
- Minskad rättssäkerhet för personer som utsätts för diskriminering
- Minskad informations- och utbildningsverksamhet om diskriminering
- Minskad samverkan mot diskriminering med andra aktörer i Uppsala
- Sämre arbetsmiljö för anställda på ADU, stress, större risk för felbedömningar i ärenden, större personalomsättning, förlorad kompetens, stagnerad kompetensutveckling
- Färre deltaganden i remissvar och parallellrapporteringar samt referensgrupper på lokal och nationell nivå
- Fler kommunala utbildnings- och informationsinsatser behöver bekostas av beställaren, något vi i dagsläget ibland kan utföra kostnadsfritt
- Minskade möjligheter att delta i lokala samverkansforum

Planerade kostnader för verksamheten under året

Ekonomisk planering/preliminär budget för verksamheten under perioden med information om eventuella medfinansierare. Ange typ av kostnad, (ex. personalkostnad, lokalhyra, el, resekostnader, telefonabonnemang, administration etc.) budgeterad kostnad, sökt bidragssumma samt eventuell finansiering från annan part.

Budget 2026

Typ av kostnad	Budgeterad kostnad	Varav sökta från kommunstyrelsen	Varav eventuell finansiering från annan part
Personal	1 440 000	250 000	1 190 000
Lokaler och administrationskostnader	358 000		358 000
Verksamhetskostnader	70 000		70 000
Resekostnader	5 000		5 000
Kompetensutveckling	8 000		8 000
Revisionskostnader	25 000		25 000
Summa	1 906 000	250 000	1 656 000

Budget 2027

Typ av kostnad	Budgeterad kostnad	Varav sökta från kommunstyrelsen	Varav eventuell finansiering från annan part
Personal	1 462 000	280 000	1 182 000
Lokaler och administrationskostnader	366 000		366 000
Verksamhetskostnader	70 000		70 000
Resekostnader	5 000		5 000
Kompetensutveckling	8 000		8 000
Revisionskostnader	25 000		25 000

Summa	1 936 000	280 000	1 656 000
-------	-----------	---------	-----------

Bilagor

Verksamhetsredovisning ADU & Sensus

[VB ADU 2024.pdf](#)

[Statistik 2024.pdf](#)

[Slutrapport ADU 2024.pdf](#)

[Region Svealand - endast arsberattelse.pdf](#)

[Exempel utvärdering 2024.pdf](#)

Exempel på utbildning och material 2025:

[Utbildning Förebygga och motverka rasism bland barn och unga 22 maj.pdf](#)

[Metodstöd transinkluderande rapportering 2025.pdf](#)

Länkar Sensus berättelser:

- <https://www.sensus.se/berattelser/projektet-transvoices-lyfter-fram-transpersoners-roster/>
- <https://www.sensus.se/berattelser/antirasism-i-fokus-en-dag-med-forelasningar-samtal-och-poesi-om-hur-vi-motverkar-rasism/>
- <https://www.sensus.se/berattelser/tillsammans-for-att-framja-transpersoner-inom-folkbildningen/>
- <https://www.sensus.se/berattelser/ratt-pa-riktigt-webbinarium-lyfter-elevers-rattigheter/>
- <https://www.sensus.se/berattelser/mot-en-mer-inkluderande-skola-fokus-pa-hbtqi-elever-under-stockholm-pride/>
- <https://www.sensus.se/berattelser/do-och-sveriges-antidiskrimningsbyraer-samverkar-mot-diskriminering/>

Underskrift

Att uppgifterna i ansökan jämte bilagor är korrekta intygas. Verksamheten förbinder sig att lämna verksamhetsberättelse, resultat- och balansräkning och revisionsberättelse för det/de år/en verksamheten beviljats bidrag.

Datum

Underskrift Ordförande

Namnförtydligande

